

MINISTERSTVO

ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Povoľovanie a kontrola malých zdrojov znečisťovania ovzdušia prevádzkovaných fyzickými osobami

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
odbor ochrany ovzdušia

Igor Vilkovský

29.03.2023

Stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia

- Podľa **§ 20 ods. 1** sa členia sa na **VEĽKÉ, STREDNÉ, MALÉ, osobitné činnosti** kategorizované podľa prílohy č. 1 ~~vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,~~ vyhlášky MŽP SR o požiadavkách na stacionárne zdroje (po MPK)
 - palivovo-energetický priemysel, výroba spracovanie kovov a nekovových produktov, chemický priemysel, nakladanie s odpadmi (spaľovne odpadov, krematória, ČOV), ťažba nerastných surovín, chovy hospodárskych zvierat, betonárne, spracovanie dreva, polygrafia, nanášanie náterov a povrchy, ostatný priemysel a zariadenia...
 - prevádzkované právnickými osoby a fyzickými osoby - podnikateľmi
- **Malé zdroje znečisťovania ovzdušia** – pod prahovou kapacitou pre stredné zdroje
- **Malé spaľovacie zariadenie** – (MSZ) spaľovacie zariadenie (plynné, kvapalné, tuhé palivá) s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW – **§ 20 ods. 7 písm. d)**

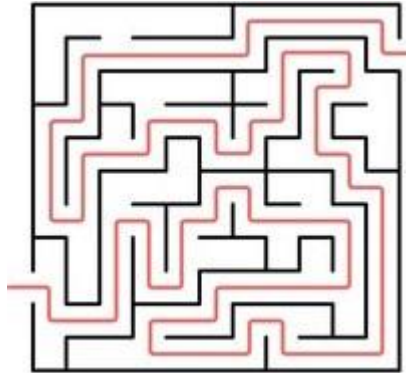
Malé zdroje znečisťovania ovzdušia prevádzkované fyzickými osobami

- **Malý zdroj, ktorý je spaľovacím zariadením, určeným na vykurovanie domácností**

Legislatívny podklad pre povoľovanie malých spaľovacích zariadení určených na vykurovanie domácností

Zámer postaviť

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- ~~Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku~~
- Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní
- Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe
- SEA
- Územnoplánovacia dokumentácia
- EIA
- ~~Územné rozhodnutie~~
- Stavebné povolenie
- Kolaudačné rozhodnutie

Závazné stanoviská orgánov ochrany ovzdušia - § 25

Odsek 2 - Orgán ochrany ovzdušia vydáva vyjadrenia, v ktorých uplatňuje záujmy ochrany ovzdušia s cieľom udržania alebo zlepšenia kvality ovzdušia v posudzovanej lokalite, potrebné na

- **SEA, EIA** – vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie alebo ich zmeny,
- schválenie alebo zmenu **územnoplánovacej dokumentácie**,

Odsek 6 - Vo vyjadreniach podľa odseku 2 je potrebné

- zohľadniť **odporúčané odstupové vzdialenosti** ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. f) – Vyhláška MŽP SR o požiadavkách na stacionárne zdroje
- využiť aj kompenzačné opatrenia

Odporúčané odstupové vzdialenosti

Odporúčané odstupové vzdialenosti – **recipročné uplatňovanie**

Súhlas obce, podmienky a požiadavky pre malé spaľovacie zariadenia - § 26 ods. 1 písm. a)

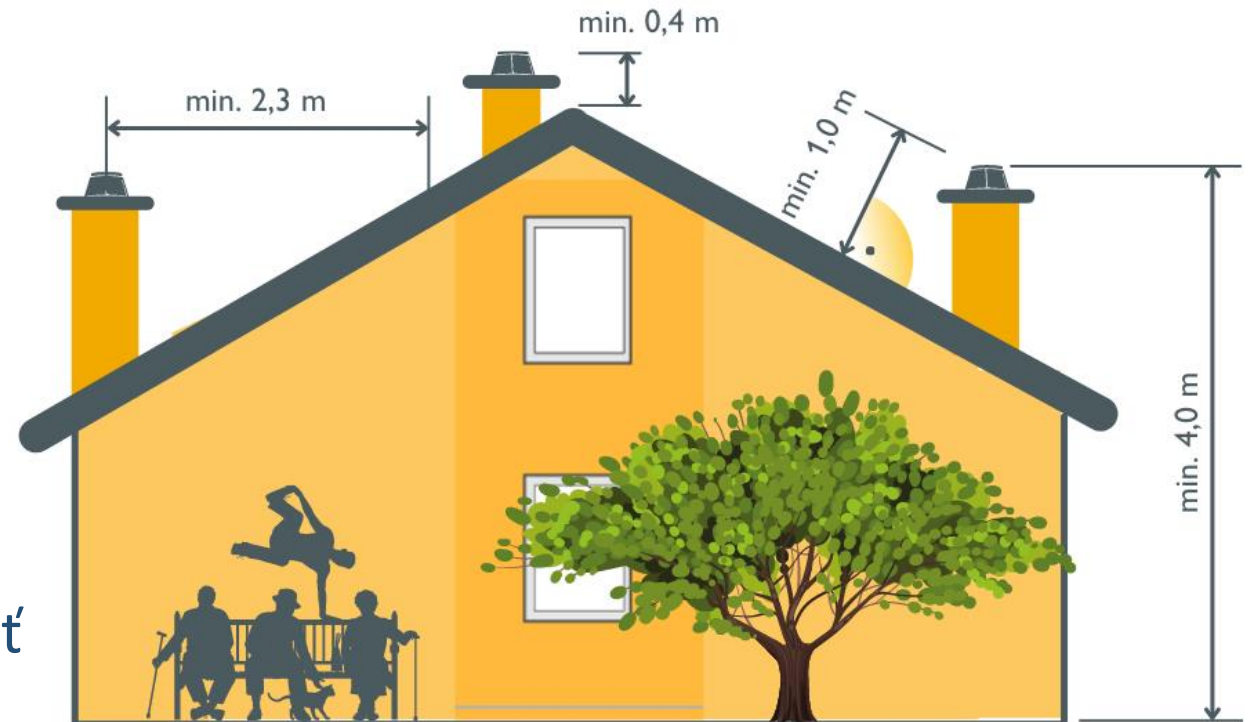
- Schvaľovať len zariadenia, ktoré spĺňajú požiadavky na ekodizajn ustanovené nariadeniami komisie EÚ 2015/1185 a 2015/1189. Povoľované kotly už majú spĺňať environmentálne parametre akými sú napr. emisné kritériá a účinnosť vykurovania.
- Určovať druh spaľovaného paliva v súlade s požiadavkami podľa technickej špecifikácie zariadenia, najmä ak ide o tuhé palivá
 - **§ 35 ods. 1 písm. d)** - Prevádzkovateľ malého zdroja je povinný spaľovať len palivá určené v povolení, ktoré spĺňajú požiadavky na kvalitu palív; ak požiadavky na palivo nie sú určené ani ustanovené, je povinný spaľovať len palivá uvedené v dokumentácii zariadenia,
- Špecifické požiadavky na spaľovacie zariadenia – Vyhláška MŽP SR o požiadavkách na stacionárne zdroje - príloha č. 4 časť VI. - Spaľovacie zariadenia s MTP < 0,3 MW

Súhlas obce, podmienky a požiadavky pre malé spaľovacie zariadenia - § 26 ods. 1 písm. a)

- Požiadavka na vlhkosť (**max. 25%**) a adekvátne skladovanie paliva – palivové drevo
- Zabezpečenie dostatočného rozptylu emisií – dostatočná výška komína
- **§ 26 ods. 3** - V konaní o vydanie súhlasu podľa odseku 1 je žiadateľ povinný na vyzvanie orgánu ochrany ovzdušia priložiť odborný posudok podľa § 57. Vo výzve na predloženie odborného posudku orgán ochrany ovzdušia uvedie, aké konkrétne otázky a požiadavky na stacionárny zdroj požaduje posúdiť.
 - Názory, závery a odporúčania oprávneného posudzovateľa nezakladajú právny nárok na vydanie súhlasu alebo iného rozhodnutia orgánu ochrany ovzdušia.
- Povinnosti vyplývajúce z inej legislatívy:
 - Vykonávanie revízných kontrol – odporúčané raz za rok pred vykurovacou sezónou
 - Zákon č. **314/2001** Z. z. o ochrane pred požiarmi
 - Kontrola komína raz za 4 mesiace – požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť
 - Lehoty čistenia a kontroly komína – **§ 20** vyhlášky MV SR č. **401/2007** Z. z.

Zabezpečenie dostatočného rozptylu emisií

- Pri vydávaní súhlasu k povoleniu stavby dôležité zhodnotiť splnenie požiadaviek na ochranu ovzdušia - zabezpečenie dostatočného rozptylu emisií v súlade s ~~prílohou č. 9 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší~~ - Vyhláška MŽP SR o požiadavkách na stacionárne zdroje - príloha č. 9
- Pri vydávaní súhlasu oprávnené požadovať výpočet výšky komína v PD.
- Minimálna výška komína ~~4 m~~ **6 m** pre novopostavené objekty.
- Osobitne zvažovať výšku komína ak ide o stavbu v obytnej zástavbe situovanej na svahu. Ideálne uplatňovať v územnoplánovacej dokumentácii.

Osobitná právna úprava pre malé spaľovacie zariadenia určené na vykurovanie domácnosti do 100 kW

- V rámci zníženia administratívneho zaťaženia pri povoľovaní objektov na bývanie
- § 27 ods. 2 písm. b) - Povolenie zdroja sa nevydáva pre malý zdroj, ktorý je spaľovacím zariadením, s celkovým menovitým tepelným príkonom do **0,1 MW**, ak ide o samostatný zdroj, určený na vykurovanie domácností
- § 26 ods. 9 - Ak ide o zmenu alebo uvedenie do užívania malého spaľovacieho zariadenia s menovitým tepelným príkonom do **0,1 MW**, určeného na vykurovanie domácnosti, ktoré nepodlieha stavebnému konaniu, súhlas na povolenie a súhlas na trvalé užívanie sa nevydáva
 - zmena malého spaľovacieho zariadenia sa oznamuje príslušnej obci.

Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo - § 51

- Kontrolu vykonáva inšpekcia alebo ňou poverená osoba s odbornou spôsobilosťou
- Pri **1. podnete** obec do 5 pracovných dní upozorní prevádzkovateľa:
 - ak existuje dôvodné podozrenie, že MSZ je prevádzkované v rozpore so zákazom podľa § 32 alebo povinnosťami podľa § 35
 - o vykonaní kontroly na mieste pri opakovanom podnete a
 - zabezpečí cielenú informovanosť fyzickej osoby o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie

Upozornenie vhodné riešiť jedným listom, s uvedením všetkých informácií.

- Pri **opakovanom podnete** požiada o výkon kontroly na mieste inšpekciu v čo najskoršom čase a upozorní na to prevádzkovateľa.

Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo - § 51

- Kontroluje sa prevádzkovanie spaľovacieho zariadenia, požiadavky na palivo, môže byť vykonaný odber vzoriek popola a ster zo spalinových ciest. Kontrole môže predchádzať zistenie aktuálneho stavu za použitia bezpilotných prostriedkov.
 - metodické usmernenie k výkonu kontroly
- Prevádzkovateľ zdroja je povinný inšpekcii a poverenej osobe umožniť prístup ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu, používaným palivám a umožniť odber vzoriek popola a ster zo spalinových ciest.
- Porušenie povinností a zákazu spaľovania odpadu bude riešené v priestupkovom konaní.

Právo vstupu do obydlia za účelom výkonu kontroly

- Inšpekcia a poverená osoba má právo vstúpiť do obydlia za účelom výkonu kontroly. Pri vstupe do obydlia sa preukáže preukazom alebo poverením. Možnosť požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu, z dôvodu ohrozenia života, zdravia, majetku osôb alebo životného prostredia.
- **Čl. 21 ods. 1 Ústavy SR:** „*Obydlie je nedotknuté. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.*“
- **Čl. 3 ods. 3 Ústavy SR:** „*Iné zásahy do nedotknutosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku.*“
- **Nález Ústavného súdu ČR** - v celom rozsahu zamietol návrh skupiny 41 poslancov Parlamentu ČR na zrušenie ustanovení, ktoré súviseli s výkonom kontroly a sankciami.

Ďakujem za pozornosť.

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
odbor ochrany ovzdušia
igor.vilkovsky@enviro.gov.sk